Lietas Nr. C30825716
Lietas arhīva Nr. C-0248-17/2

A I Z M U G U R I S K S S P R I E D U M S
Latvijas Republikas vārdā
Kuldīgā 2017.gada 29.jūnijā

Kuldīgas rajona tiesa,
tiesnese Liena Jansone
ar tiesas sēdes sekretāri Ivetu Valtmani,
atklātā tiesas sēdē izskatīja civillietu AS „Norvik Banka" prasībā pret /pers. A/ par parāda piedziņu. Izskatot lietu, tiesa

k o n s t a t ē j a

prasītāja cēlusi prasību pret atbildētāju, kurā lūdz piedzīt no atbildētājas par labu prasītājai parādu 10 24,29 EUR, kas sastāv no pamatparāda 5 665,65 EUR, līgumiskajiem procentiem par laika periodu no 2009.gada 20.augusta līdz 2011.gada 28.septembrim 2 259,32 EUR, likumiskajiem procentiem par laika periodu no 2011.gada 29.septembra līdz 2016.gada 7.oktobrim un līgumsoda 566,57 EUR, lūdz piedzīt no atbildētājas tiesāšanās izdevumus, kā arī lūgts noteikt prasītājai tiesības par laiku līdz sprieduma izpildei saņemt likumiskos 6 % gadā no piespriestās, bet neizpildītās pamatsummas.

Prasība pamatota uz Civillikuma 1587., 1589., 1716., 1717.pantu, 1720.panta 2.punktu, 1753., 1756., 1757.pantu, 1759.panta 1.punktu, 1762.panta 1.punktu, 1764.pantu, 1765.panta pirmo daļu, 1811., 1934., 1943. pantu un 1946.panta pirmo daļu.

Prasības pieteikumā norādīts, ka 2007.gada 30.novembrī starp pusēm noslēgts Patēriņa kredīta līgums Nr. PTK-015254 (turpmāk – Līgums), saskaņā ar kuru atbildētājai ticis piešķirts un izsniegts aizdevums 7114,36 EUR (5000 LVL) ar procentu likmi par kredīta izmantošanu – 22,00 % gadā un atmaksas termiņu līdz 2012.gada 28.marta.

Saskaņā ar Līguma noteikumu 3. un 6.1. punktu atbildētāja apņēmusies atmaksāt kredītu pa daļām Maksājumu grafikā noteiktajā kārtībā, nodrošinot nepieciešamo summu norēķinu kontā. Saskaņā ar Maksājumu grafiku atbildētājai bija jāveic maksājumi 226,11 EUR (158,91 LVL) apmērā līdz katra mēneša 28.datumam, nodrošinot, lai maksājumu grafikā norādītajos datumos atbildētājas kontā ir pietiekošs atlikums patēriņa kredīta atmaksas un/vai procentu samaksas maksājumu veikšanai.

2009.gada 24.februārī starp pusēm noslēgts Papildnolīgums Līgumam, saskaņā ar kuru grozīta kredīta atmaksas kārtība. Puses vienojušās, ka atbildētāja atmaksās kredītu līdz 2013.gada 20.decembrim, veicot ikmēneša maksājumus 170,94 EUR (120,14 LVL) apmērā līdz katra mēneša 20.datumam.

Līguma 9.1.1. un 9.1.2. punktā noteikts, ka atbildētājai ir pienākums atmaksāt saņemto kredītu, samaksāt procentus un pienācīgi izpildīt citas Līgumā minētās saistības.

Saskaņā ar Līguma 8.1.punktu par termiņā neatmaksātu patēriņa kredītu un/vai nesamaksātiem procentiem atbildētājai pielīgta saistība maksāt prasītājai līgumsodu 0,3 % dienā, ko aprēķina no termiņā nesamaksātās summas. Patēriņa kredīta līguma 8.2. punkts nosaka, ka līgumsoda samaksa neatbrīvo atbildētāju no līgumā noteikto saistību izpildes.

Atbildētāja neesot pienācīgi pildījusi no Līguma izrietošās saistības atbilstoši pielīgtajai atmaksas kārtībai, jo neesot nodrošinājusi, lai maksājumu grafikā norādītajos datumos viņas kontā ir pietiekošs atlikums patēriņa kredīta maksājumu veikšanai. Pēdējais maksājums 71,14 EUR saistību daļējai izpildei saņemts 2010.gada 12.aprīlī.

Saskaņā ar Līguma noteikumu 10.2.punktu prasītājai pielīgtas tiesības pirms termiņa izbeigt līgumu un pieprasīt no atbildētājas atmaksāt pirms termiņa (piecpadsmit dienu laikā no prasītājas rakstveida paziņojuma nosūtīšanas dienas) atmaksāt prasītājai izsniegto un vēl neatmaksāto patēriņa kredīta summu, aprēķinātos procentus un līgumsodu, ja atbildētāja pārkāpj aizdevuma atmaksas noteikumus.

2011.gada 13.septembrī prasītāja nosūtījusi atbildētājai paziņojumu, kurā atbilstoši Līguma 10.2.1. punktam atbildētājai dots 15 dienu termiņš kavēto saistību izpildei, vienlaikus norādot, ka pretējā gadījumā Līgums tiks uzskatīts par izbeigtu. Atbildētāja norādītajā termiņā saistības neesot izpildījusi, līdz ar to Līgums esot uzskatāms par izbeigtu ar 2011.gada 28.septembri.

Norādīts, ka prasītāja izmantojusi Civillikuma 1759.panta 1.punktā un 1765.panta pirmajā daļā paredzētās tiesības aprēķināt likumā noteiktos 6 % gadā par prasītājas kapitāla izmantošanu.

Ņemot vērā minēto un apstākli, ka atbildētāja nav izpildījusi saistības, kas izriet no Līguma, atbildētājai izveidojies parāds, ko lūdz piedzīt prasītāja.

Atbildētāja paskaidrojumus par prasību nav iesniegusi.

Puses uz tiesas sēdi nav ieradušās.

No prasītājas pārstāves 2017.gada 21.jūnijā ir saņemts iesniegums, kurā norādīts, ka prasītāja uztur prasību uz prasības pieteikumā norādītajiem argumentiem pilnā apmērā, vienlaikus informējot, ka noslogotības dēļ prasītājas pārstāvji nevar ierasties uz tiesas sēdi, līdz ar to lūdz lietu izskatīt bez prasītājas pārstāvja piedalīšanās tiesas sēdē.

Atbildētājai par tiesas sēdes laiku un vietu ir paziņots atbilstoši Civilprocesa likuma 56. panta noteikumiem, nosūtot pasta sūtījumā pavēsti uz viņas deklarēto dzīvesvietu 2017.gada 3.februārī. Līdz ar to atbilstoši Civilprocesa likuma 56.[1] panta pirmās daļas 3. punktam ir prezumējams, ka atbildētājai par tiesas sēdes laiku un vietu ir paziņots 2017.gada 10.februārī.

Atbildētāja nav ziņojusi tiesai par neierašanās iemesliem, nav lūgusi lietas izskatīšanu atlikt.

Šādos apstākļos saskaņā ar Civilprocesa likuma 156. panta pirmo daļu, lieta tika izskatīta bez pušu piedalīšanās, jo tiesa nekonstatē Civilprocesa likuma 209. un 210. pantā norādītos pamatus lietas izskatīšanas atlikšanai.

Civilprocesa likuma 208.[1] pants nosaka, ka *aizmugurisks spriedums ir spriedums, ko pirmās instances tiesa taisa lietā, kurā atbildētājs nav sniedzis paskaidrojumus par prasību un nav ieradies pēc tiesas aicinājuma, nepaziņojot neierašanās iemeslu.*

Pamatojoties uz apstākli, ka atbildētāja paskaidrojumus par prasību nav sniegusi, uz tiesas sēdi nav ieradusies un nav paziņojusi neierašanās iemeslus, tiesa atzīst, ka ir iestājies Civilprocesa likuma 208.[1] pantā noteiktais gadījums, kad ir taisāms aizmuguriskais spriedums, jo nav konstatējami Civilprocesa likuma 208.[1] panta otrajā daļā noteiktie ierobežojumi aizmuguriska sprieduma taisīšanai.

Tiesa, pārbaudījusi un novērtējusi lietā esošos rakstveida pierādījumus, atzīst, ka prasība ir pamatota un apmierināma pilnībā.

Saskaņā ar Civillikuma 1402.pantu *saistību tiesības rodas vai nu no tiesiska darījuma, vai no neatļautas darbības, vai pēc likuma.*

Saskaņā ar Civillikuma 1934.pantu *ar aizdevuma līgumu jāsaprot zināma daudzuma atvietojumu lietu nodošana īpašumā, ar pienākumu atdot saņemto tādā pašā daudzumā un tādas pašas šķiras un labuma lietās. Aizņēmējam jāatdod tāda pati summa vai tāds pats daudzums, kādu viņš saņēmis (Civillikuma 1943.pants).*

2007.gada 30.novembra Patēriņa kredīta līgums Nr.PTK-015254 (lietas 10.lapa, turpmāk – Līgums), pieteikums patēriņa kredīta saņemšanai (lietas 11.lapa), Līguma maksājumu grafiks (lietas 12.lapa), Aizdevumu konta izraksts (lietas 13.lapa) apliecina, ka puses noslēgušas līgumu, saskaņā ar kuru prasītāja izsniegusi atbildētājai aizdevumu 5000 LVL (7114,36 EUR) ar procentu likmi par kredīta izmantošanu – 22,00 % gadā, savukārt atbildētāja apņēmusies līdz 2011.gada 5.decembrim atmaksāt izsniegto aizdevumu un veikt Līgumā noteikto procentu maksu, nodrošinot nepieciešamo ikmēneša maksājumu summu - 158,91 LVL (227,53 EUR) savā norēķinu kontā katra mēneša 5.datumā.

2009.gada 24.februāra Papildlīgums 2007.gada 30.novembra Patēriņa kredīta līgumam (lietas 14.lapa), Patēriņa kredīta līguma maksājuma grafiks (lietas 15.-16.lapa) apliecina, ka 2009.gada 24.februārī puses vienojušās izdarīt grozījumus Līgumā, nosakot, ka termiņš aizdevuma atmaksai ir līdz 2013.gada 20.decembrim un ikmēneša maksājums ir 120,14 LVL (170,94 EUR), veicot maksājumus katra mēneša 20.datumā, nemainot ar Līgumu noteikto procentu likmi par aizdevuma lietošanu (22 % gadā).

Šādos apstākļos tiesa secina, ka starp prasītāju un atbildētāju izveidojās tiesiskas aizdevuma līguma attiecības, no kurām izriet atbildētājas pienākums atmaksāt saņemto aizdevumu un prasītājas tiesības prasīt Līguma nosacījumu izpildi.

Saskaņā ar Civillikuma 1587.pantu *tiesīgi noslēgts līgums uzliek līdzējam pienākumu izpildīt apsolīto, un ne darījuma sevišķais smagums, ne arī vēlāk radušās izpildīšanas grūtības nedod vienai pusei tiesību atkāpties no līguma, kaut arī atlīdzinot otrai zaudējumus.*

Parāda aprēķins (lietas 27.-29.lapa) apliecina, ka atbildētāja ar Līgumu uzņemtās saistības no savas puses pilnā apmērā nav pildījusi, no 2009.gada 20.septembra ir pieļāvusi ikmēneša aizdevuma pamatsummas maksājumu kavējumus, kā rezultātā nav veikusi aizdevuma pamatsummas 5665,65 EUR atmaksu.

Saskaņā ar Civillikuma 1589.pantu, *vienpusēja atkāpšanās no līguma ir pielaižama tikai tad [..] kad tāda tiesība bijusi noteikti pielīgta.*

Saskaņā ar Līguma 10.2.1.punktu (lietas 10.lapa) prasītājai pielīgta tiesība vienpusēji izbeigt Līgumu un pieprasīt no atbildētājas nekavējoties atmaksāt prasītājai atbildētājai izsniegto un vēl neatmaksāto aizdevuma summu, aprēķinātos procentus un līgumsodu, ja prasītāja konstatējusi, ka atbildētāja nav atmaksājusi saņemto aizdevumu un procentus un pienācīgi izpildījusi citas ar Līgumu uzņemtās saistības, tostarp nav nodrošinājusi, lai maksājumu grafikā norādītajos datumos atbildētājas kontā ir pietiekošs atlikums aizdevuma atmaksas un/vai procentu samaksas maksājumu veikšanai.

Līdz ar to tiesa secina, ka puses ir vienojušās par prasītājas tiesību vienpusēji atkāpties no līguma.

Parāda aprēķins (lietas 27.-29.lapa) apliecina, ka atbildētāja pēdējo maksājumu, kāds bija jāveic saskaņā ar Līgumu, ir veikusi 2010.gada 12.aprīlī nepilnā apmērā – 71,14 EUR.

2011.gada 13.septembra paziņojums (lietas 17.lapa) apliecina, ka, pamatojoties uz apstākli, ka atbildētāja nav veikusi Līgumā un maksājuma grafikos noteikto ikmēneša maksājumu summu, atbilstoši Līguma 10.2.1.punktam, prasītāja paziņojusi atbildētājai, ka, ja līdz 2011.gada 28.septembrim atbildētāja neatmaksās no Līguma izrietošo parāda summu, Līgums tiks uzskatīts par izbeigtu ar 2011.gada 28.septembri.

Ievērojot apstākli, ka atbildētāja nav pildījusi savas uzņemtās saistības pret prasītāju, nav līdz prasītājas norādītajam datumam veikusi kavēto maksājumu samaksu, kā arī, ņemot vērā, ka saskaņā ar Līguma nosacījumiem puses ir vienojušās par to, ka šāda Līguma pārkāpuma gadījumā prasītāja ir tiesīga vienpusēji atkāpties no Līguma un pieprasīt izsniegtā kredīta atmaksu, tiesa atzīst prasītājas vienpusējo atkāpšanos no pušu noslēgtā Līguma un visu Līgumā paredzēto saistību izpildes pieprasījumu no atbildētājas par pamatotu. Līdz ar to par pamatotu un apmierināmu ir atzīstama prasība par neatmaksātā aizdevuma pamatsummas 5665,65 EUR piedziņu no atbildētājas.

Saskaņā ar Civillikuma 1753.pantu *ar procentiem jāsaprot tā atlīdzība, kas dodama par kādas naudas summas vai citu atvietojamu lietu (..) lietošanas atvēlējumu vai kavējumu, samērā ar viņu daudzumu un lietošanas ilgumu.*

Saskaņā ar Civillikuma 1756.pantu *pienākums maksāt procentus pamatojas vai nu uz tiesisku darījumu, vai uz likumu.*

Saskaņā ar Līguma 5.1., 5.2. punktu (lietas 10.lapa) puses ir vienojušās, ka par kredīta izmantošanu atbildētāja maksā prasītājai procentus – 22 % gadā no neatmaksātās aizdevuma summas.

Līdz ar to, atbilstoši Līguma nosacījumiem, atbildētājai ir pielīgts pienākums, par izsniegtā un vēl neatmaksātā aizdevuma lietošanu, maksāt procentus.

Parāda aprēķins (lietas 27.-29.lapa), maksājumu grafiki (lietas 12., 15.-16.lapa), apliecina, ka atbildētāja nav veikusi procentu par neatmaksātās aizdevuma summas izmantošanu samaksu par laika periodu no 2009.gada 20.augusta līdz 2011.gada 28.septembrim, kā rezultātā prasītāja ir aprēķinājusi līgumiskos procentus par aizdevuma izmantošanu šajā laika posmā 2259,32 EUR.

Tiesa prasītājas veikto līgumisko procentu aprēķinu atzīst par atbilstošu pušu noslēgtajam Līgumam un, nekonstatējot kļūdas procentu aprēķinā, atzīst, ka no atbildētājas par labu prasītājai ir piedzenami nesamaksātie procenti par aizdevuma izmantošanu prasītājas norādītajā apmērā.

Saskaņā ar Civillikuma 1759.pantu *procenti ir jāmaksā arī bez noteiktas norunas, uz likuma pamata, (..) par katru parāda samaksas nokavējumu, kaut arī parāds pats par sevi būtu bezprocentīgs; šādus procentus sauc par nokavējuma procentiem*. Savukārt saskaņā ar Civillikuma 1765.panta pirmo daļu, *ja [..] likums nosaka aprēķināt likumiskos procentus, tas ir, seši procenti no simta gadā.*

Parāda aprēķins (lietas 27.-30.lapa) apliecina, ka atbildētāja pēc Līguma vienpusējas izbeigšanas 2011.gada 29.septembrī nav atmaksājusi izsniegtā kredīta pamatsummu 5665,65 EUR, kā rezultātā prasītāja par laika periodu no 2011.gada 29.septembra līdz 2016.gada 7.oktobrim (par 1835 dienām) ir aprēķinājusi likumiskos nokavējuma procentus 1732,75 EUR.

Tiesa, ievērojot apstākli, ka atbildētāja nav veikusi izsniegtā kredīta pamatsummas 5665,65 EUR atmaksu, atzīst prasību daļā par likumisko procentu, kas aprēķināti par laika periodu no 2011.gada 29.septembra līdz 2016.gada 7.oktobrim par atbilstošu Civillikumā noteiktajam likumisko nokavējuma procentu aprēķina pamatam un apmēram, un līdz ar to par pamatotu un piedzenamu no atbildētājas prasītājas norādītajā apmērā.

Saskaņā ar Civillikuma 1716.pantu *līgumsods ir pametums, ko kāda persona uzņemas ciest sakarā ar savu saistību tajā gadījumā, ja viņa šo saistību neizpildītu vai neizpildītu pienācīgi*, un saskaņā ar Civillikuma 1717.pantu *līgumsodu var pievienot katram līgumam, un ar to var noteikt ne vien naudā, bet arī citās vērtībās. Līgumsoda apmēru noteic līdzēji, un tas nav aprobežots ar zaudējumu lielumu, kādi paredzami no līguma neizpildīšanas.*

Saskaņā ar Līguma 8.1.punktu atbildētājai pielīgts pienākums maksāt prasītājai līgumsodu – 0,3 % par termiņā neatmaksātu kredītu un/vai nesamaksātiem procentiem.

Parāda aprēķins (lietas 27.-29.lapa) apliecina, ka atbildētāja ir pieļāvusi Līgumā noteikto maksājumu kavējumus, kā rezultātā prasītāja, atbilstoši

Līguma nosacījumiem, ir aprēķinājusi līgumsodu par savlaicīgi neizpildītajām saistībām.

Tiesa atzīst, ka prasītājas no Līguma izrietošais aprēķinātais līgumsods, ņemot vērā atbildētājas ilgstošo saistību neizpildi, kā arī apstākli, ka aprēķinātais līgumsods nepārsniedz 10 % no galvenā parāda, ir atzīstams par samērīgu un nav pretrunā labticīguma un samērīguma principiem. Līdz ar to tiesa atzīst, ka prasītājas noteiktais līgumsods nav uzskatāms par pārmērīgi lielu un netaisnīgu attiecībā pret atbildētāju kā patērētāju. Tādēļ, pastāvot apstāklim, ka atbildētāja ir pieļāvusi pušu noslēgtajā līgumā noteikto maksājumu termiņu nokavējumus, kā arī to, ka tiesa nav konstatējusi kļūdas prasītājas veiktā līgumsoda aprēķinā, tiesa atzīst, ka prasība arī daļā par līgumsoda piedziņu ir apmierināma prasītājas norādītajā apmērā, t.i., piedzenot no atbildētājas par labu prasītājai līgumsodu 566,57 EUR.

Civillikuma 1838.pants nosaka, *ka pienākums pierādīt to, ka samaksa ir izdarīta, ir tam, kas to apgalvo*. Atbildētāja nav iesniegusi tiesai pierādījumus par to, ka viņa ir samaksājusi prasībā norādītos maksājumus lielākā apmērā, nekā norāda prasītāja. Līdz ar to, ņemot vērā spriedumā norādīto argumentāciju, tiesa atzīst, ka prasība ir apmierināma pilnībā, piedzenot no atbildētājas aizdevuma pamatsummu 5665,65 EUR, līgumiskos procentus par laika periodu no 2009.gada 20.augusta līdz 2011.gada 28.septembrim 2259,32 EUR, likumiskos nokavējuma procentus par laika periodu no 2011.gada 29.septembra līdz 2016.gada 7.oktobrim 1732,75 EUR un līgumsodu 566,57 EUR.

Civilprocesa likuma 41.panta pirmā daļa nosaka, ka *pusei, kuras labā taisīts spriedums, tiesa piespriež no otras puses visus tās samaksātos tiesas izdevumus [..] proporcionāli tiesas apmierināto prasījumu apmēram*.

Līdz ar to no atbildētājas par labu prasītājai piedzenami tiesas izdevumi: prasītājas samaksātā valsts nodeva – 618,83 EUR, ar prasības pieteikuma noraksta un tiesas pavēstu piegādāšanu un izsniegšanu saistītie izdevumi – 4,70 EUR.

Savukārt saskaņā Civilprocesa likuma 42.pantu no atbildētājas valsts labā piedzenami prasītājas nesegtie tiesas izdevumi – ar tiesas pavēstu un citu tiesas dokumentu piegādāšanu un izsniegšanu saistītie izdevumi 0,17 EUR (lietas 2. lapa).

Civilprocesa likuma 195.pants nosaka tiesai pienākumu, taisot spriedumu par naudas summas piedziņu, sprieduma rezolutīvajā daļā norādīt prasītāja tiesības par laiku līdz sprieduma izpildei saņemt procentus, minot to apmēru.

Līdz ar to tiesa atzīst par pamatotu prasītājas lūgumu noteikt prasītājas tiesības saņemt no atbildētāja par laiku līdz sprieduma izpildei likumiskos procentus – 6 % gadā, kas aprēķināmi no piedzītās un neatmaksātās parāda pamatsummas.

Atbilstoši Civilprocesa likuma 204.[1] pantam, taisot spriedumu par naudas summas un tiesāšanās izdevumu piedziņu, tiesa spriedumā nosaka termiņu sprieduma labprātīgai izpildei, kas nevar būt garāks par 10 dienām no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Pamatojoties uz Civilprocesa likuma 41.panta pirmo daļu, 42.pantu, 189. - 193.pantu, 195., 204.[1], 208.[2]pantu, tiesa

n o s p r i e d a

Prasību apmierināt pilnībā.

Piedzīt no /pers. A/, personas kods /personas kods/, par labu AS „Norvik Banka", reģistrācijas Nr. 40003072918, pamatparādu 5665,65 EUR (pieci tūkstoši seši simti sešdesmit pieci *euro* un 65 centi), līgumiskos procentus par laika periodu no 2009.gada 20.augusta līdz 2011.gada 28.septembrim 2259,32 EUR (divi tūkstoši divi simti piecdesmit deviņi *euro* un 32 centi), likumiskos nokavējuma procentus par laika periodu no 2011.gada 29.septembra līdz 2016.gada 7.oktobrim 1732,75 EUR (viens tūkstotis septiņi simti trīsdesmit divi *euro* un 75 centi), līgumsodu 566,57 EUR (pieci simti sešdesmit seši *euro* un 57 centi) un tiesas izdevumus 623,53 EUR (seši simti divdesmit trīs *euro* un 53 centi).

Samaksa veicama AS „Norvik Banka", reģistrācijas Nr.40003072918, norēķinu kontā Nr. LV47LATB000000PATEREUR, kas atvērts AS „Novik Banka", maksājuma mērķī norādot „Saistības pēc līguma Nr.PTK-015254".

Noteikt AS „Novik Banka", reģistrācijas Nr.40003072918, tiesības saņemt no /pers. A/, personas kods /personas kods/, par laiku līdz sprieduma izpildei vai dienai, kad atbildētājas mantu pārdod izsolē, vai līdz brīdim, kad iestājas Civillikuma 1763.pantā norādītie apstākļi, procentus – 6 % apmērā gadā no piedzītās parāda pamatsummas – 5665,65 EUR.

Piedzīt no /pers. A/, personas kods /personas kods/, par labu valstij ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus 0,17 EUR (17 eirocenti).

Noteikt, ka atbildētāja spriedumu par naudas summas piedziņu un par tiesas izdevumu piedziņu var izpildīt labprātīgi 10 dienu laikā no sprieduma stāšanās likumīgā spēkā.

Prasītāja spriedumu var pārsūdzēt apelācijas kārtībā 20 dienu laikā Kurzemes apgabaltiesā, apelācijas sūdzību iesniedzot Kuldīgas rajona tiesā.

Atbildētāja 20 dienu laikā no pilna aizmuguriska sprieduma nosūtīšanas dienas ir tiesīga iesniegt tiesai, kura taisījusi aizmugurisku spriedumu, pieteikumu par tiesvedības atjaunošanu un lietas izskatīšanu no jauna.

Tiesnese L.Jansone